

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อสร้างผลงานวิจัยในโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ ได้แก่

- โครงการวิจัยที่ 1 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร

- โครงการวิจัยที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ด้วยตัวแบบการประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางบัวจังหวัดสมุทรปราการ

- โครงการวิจัยที่ 3 การประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนรองรับการเข้าสู่ AEC ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

โครงการวิจัยย่อย 3 โครงการมีการดำเนินการดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการย่อย 3 โครงการ เพื่อหาผลการวิเคราะห์ในภาพรวมของทั้ง 3 โครงการย่อย การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจาก 3 โครงการย่อย และการวิเคราะห์แนวทางการบริหารความเสี่ยง 3 โครงการย่อย

1.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของชุดโครงการวิจัย และโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ รวมทั้งการวิเคราะห์การผลักดันเพื่อสร้างโครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยง ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำทางสู่การดำเนินงานของธุรกิจ

2.2 การบริหารความเสี่ยงเพื่อความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน

2.3 การขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

2.4 การสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

1. การวิเคราะห์เพื่อสร้างผลงานในโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ

1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ เพื่อพิจารณาภาพรวมของโครงการวิจัย การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์โครงการวิจัยย่อยจะเป็นวิเคราะห์เนื้อหา ที่มีการสร้างข้อสรุปจากข้อมูล ที่มีอยู่ โดยการวางเค้าโครงในการวิเคราะห์มีการกำหนดประเด็นหรือหัวข้อแล้วนำมาตีความรวมทั้งมีการเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นข้อเหมือนและข้อแตกต่าง หลังจากนั้นจึงพรรณนาเพื่อสรุปประเด็นความขัดแย้งหรือความสอดคล้องของโครงการวิจัยย่อย และชุดโครงการ ทั้งนี้จะเป็นลักษณะการสรุปอุปนัย (Analytic Induction) โดยไม่ได้แจกแจงจำนวนความถี่ของคำหรือข้อความที่ปรากฏตามเอกสารที่นำมาวิเคราะห์นี้ ซึ่งมีการวิเคราะห์ภาพรวมของโครงการย่อย 3 โครงการ ความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโครงการย่อย 3 โครงการ และแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโครงการย่อย 3 โครงการ ดังตาราง 2 ตาราง 3 และตาราง 4 ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมของโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ

ประเด็น / หัวข้อ	การตีความ / เปรียบเทียบ	การพรรณนา
1. ความสำคัญและที่มาของการศึกษาวิจัย	<p>โครงการวิจัยย่อยที่ 1 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการต่อยอดความรู้จากการวิจัยเรื่องการสร้างแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชน <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 2 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยผ่านตัวแบบประเมินความเสี่ยงและนำไปใช้กับสินค้าโอท็อปที่เป็นวิสาหกิจชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการที่ 2 และ 3 จะเป็นการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยนำตัวแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อปเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ในลักษณะแจ้งให้ทราบว่าวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นมีความเสี่ยงอะไรบ้าง ในขณะที่โครงการย่อยที่ 1 จะต่อยอดความรู้ โดยนำเสนอกัลยยุทธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 โครงการวิจัยย่อย จึงสอดคล้องกับความสำคัญและที่มาของชุดโครงการวิจัยที่เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่และนำไปประยุกต์ใช้งาน รวมทั้ง

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็น / หัวข้อ	การตีความ / เปรียบเทียบ	การพรรณนา
	<p>โครงการวิจัยย่อยที่ 3 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรม โดยการนำตัวแบบประเมินความเสี่ยงไปประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจชุมชน 	<p>ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรมและมีการพัฒนาเพื่อความมั่นคง</p>
<p>2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย</p>	<p>โครงการวิจัยย่อยที่ 1 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นการพัฒนาแบบเพื่อบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 2 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นการศึกษาความเสี่ยงในการดำเนินงานและเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้ตัวแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อป <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 3 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นการศึกษาความเสี่ยงและมีการจัดทำฐานข้อมูลความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทั้ง 3 โครงการวิจัยย่อยจะเข้าไปศึกษาและประเมินความเสี่ยงให้กับวิสาหกิจชุมชน โดยใช้ตัวแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน โดยโครงการวิจัยย่อยที่ 1 จะสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้การทำงานของวิสาหกิจชุมชนดำเนินงานได้ดีขึ้น และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน - ทั้ง 3 โครงการวิจัยย่อยสอดคล้องกับชุดโครงการวิจัยที่ชุดโครงการวิจัยจะต้องผลักดันให้โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการเสร็จและนำไปสู่การบูรณาการองค์ความรู้สู่วิสาหกิจชุมชนให้ได้อย่างยั่งยืน

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็น / หัวข้อ	การตีความ / เปรียบเทียบ	การพรรณนา
<p>3. ขอบเขตของการวิจัยด้านพื้นที่ดำเนินการ</p>	<p>โครงการวิจัยย่อยที่ 1 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ย่านฝั่งธนบุรีเป็นพื้นที่ในการศึกษาวิจัย <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 2 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้พื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่ในการศึกษาวิจัย <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 3 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้พื้นที่ย่านฝั่งธนบุรีเป็นพื้นที่ในการศึกษาวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการวิจัยย่อยที่ 1 และ 3 จะใช้พื้นที่เดียวกัน ซึ่งจะมีผลต่อการสรุปผล และเป็นการยืนยัน ในขณะที่โครงการวิจัยย่อยที่ 2 ใช้พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการสร้างตัวแบบประเมินความเสี่ยง ซึ่งจะเป็นการต่อยอดผลการศึกษาวิจัยนี้ - โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 จึงสอดคล้องกับชุดโครงการวิจัยที่ต้องการใช้พื้นที่ดำเนินการที่เคยศึกษาวิจัยไว้แล้ว
<p>4. รูปแบบการวิจัย</p>	<p>โครงการวิจัยย่อยที่ 1 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 2 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 3 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการมีการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างองค์ความรู้ของงานวิจัยในปัจจุบัน ที่ควรมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็น / หัวข้อ	การตีความ / เปรียบเทียบ	การพรรณนา
5. การสรุปผลการวิจัย	<p>โครงการวิจัยย่อยที่ 1 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการสรุปผลที่ได้จากการไปศึกษาวิจัยเพื่อประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม - มีการนำเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้งานได้จริง โดยเฉพาะการนำเสนอกลยุทธ์หรือวิธีการเพื่อจะได้นำไปใช้ในการบริหาร นอกจากนี้ตัวแบบที่นำเสนอมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในตัวองตามแนวทางการบริหารจัดการ สามารถที่จะนำไปพัฒนาเป็นนวัตกรรมการจัดการในอนาคตได้ <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการสรุปผลความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อป เนื่องจากสินค้าโอท็อปถือได้ว่าการผลิตที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานพัฒนาชุมชนหลายแห่ง การได้รับรู้ความเสี่ยงในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นจะทำให้สามารถพัฒนาตนเองได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการได้สรุปผลและตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาของแต่ละโครงการวิจัย อย่างไรก็ตามผลการวิจัยทั้ง 3 โครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยของชุดโครงการวิจัยที่ต้องการบูรณาการองค์ความรู้ ทั้งด้านความเสี่ยง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาและเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็น / หัวข้อ	การตีความ / เปรียบเทียบ	การพรรณนา
	<p>- นอกจากนี้ยังเสนอแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพซึ่งจะทำให้วิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อปมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น และมีความยั่งยืนได้ในที่สุด</p> <p>โครงการวิจัยย่อยที่ 3 :</p> <p>- มีการสรุปผลความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบของจุดเด่นและข้อควรปรับปรุงในลักษณะภาพรวม นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ผลที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>- มีการจัดทำฐานข้อมูลความเสี่ยงของแต่ละวิสาหกิจไว้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมได้</p>	

จากตาราง 2 การวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะสรุปอุปนิสัยของโครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการ และของชุดโครงการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญและที่มาของการศึกษาวิจัย โครงการวิจัยย่อยที่ 1 จะต่อยอดความรู้โดยนำเสนอกลยุทธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน ในขณะที่โครงการย่อยที่ 2 และ 3 จะเป็นการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการนำตัวแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำตัวแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 โครงการวิจัยย่อยสอดคล้องกับความสำคัญและที่มาของชุดโครงการวิจัยที่เป็นการสร้างความรู้ใหม่ และนำไปประยุกต์ใช้งานรวมทั้งขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรมและมีการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการทำการประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชนสำหรับพื้นที่ที่กำหนด อย่างไรก็ตามการขยายขอบเขตงานจะแตกต่างกัน โดยโครงการวิจัยย่อยที่ 1 ต่อยอดความรู้สู่การสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการวิจัยย่อยที่ 2 เสริมสร้างศักยภาพสำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าโอท็อป ในขณะที่โครงการวิจัยย่อยที่ 3 มีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้งานต่อไปได้

3. ขอบเขตด้านพื้นที่การดำเนินงาน โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ทั้งที่ตั้งที่ฝั่งธนบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

4. การดำเนินการวิจัย โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการ มีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างองค์ความรู้ของงานวิจัยในปัจจุบัน และสอดคล้องกับชุดโครงการวิจัยที่ต้องการสร้างโครงการวิจัยย่อยที่เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน

5. ผลการวิจัย โครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการ ได้สรุปผลและตอบตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชุดโครงการวิจัยต้องการบูรณาการองค์ความรู้ทั้งด้านความเสี่ยง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาและเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโครงการย่อย
3 โครงการ

ความเสี่ยง	ความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโครงการย่อย		
	โครงการย่อยที่ 1	โครงการย่อยที่ 2	โครงการย่อยที่ 3
1. ด้านความพอประมาณ	1.1 การกำหนดขั้นตอนการผลิตที่ได้มาตรฐาน 1.2 ความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการ	1.1 การวางแผนและการจัดกระบวนการผลิต 1.2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ดี 1.3 การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน 1.4 การวางแผนซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักร/อุปกรณ์	1.1 คณะกรรมการและสมาชิกมีความรู้ด้านการจัดการธุรกิจ
2. ด้านความมีเหตุผล	2.1 การมีสถานที่จัดจำหน่ายเป็นของตนเอง 2.2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการกำหนดทิศทางการทำงาน	2.1 พუნเพียงพอโดยไม่ต้องกู้ยืมจากที่อื่น 2.2 ขนาดการผลิตที่สอดคล้องกับกำลังการผลิต	2.1 การกู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอก
3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	3.1 ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติเพื่อประเมินความเสี่ยงของกิจการ 3.2 วิธีการผลิตที่ปลอดภัยและคำนึงถึงอาชีพ-อนามัย	3.1 การเตรียมองค์กรให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง 3.2 การควบคุมคุณภาพของสินค้าให้ได้มาตรฐาน	3.1 มีการทำรายงานผลทางการเงินไปใช้ประโยชน์ 3.2 วิธีแก้ไขผลกระทบจากโรคระบาดของพืชและสัตว์เพื่อการผลิตสินค้าและบริการ
4. ด้านความรอบ (รู้) คู่คุณธรรม	4.1 ตลาดและลูกค้า 4.2 การผลิตที่มีการปนเปื้อนสารเคมี 4.3 เงินทุนของวิสาหกิจชุมชน	4.1 การพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เกิดจากภูมิปัญญาไทย	4.1 การพัฒนาตราสินค้าให้เป็นที่รู้จัก

ตาราง 3 (ต่อ)

ความเสี่ยง	ความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโครงการย่อย		
	โครงการย่อยที่ 1	โครงการย่อยที่ 2	โครงการย่อยที่ 3
		4.2 การแก้ไขผลกระทบ จากการขาดแคลน วัตถุดิบในการผลิต สินค้า/บริการ 4.3 วิธีแก้ไขผลกระทบ จากการขาดแคลน แรงงาน	
			โครงการย่อยที่ 3 ได้มีการ ประเมินความเสี่ยงด้าน ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน ด้านสินค้า และ การกระจายสินค้า พบว่า มีความเสี่ยงดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาตราสินค้า ให้เป็นที่รู้จัก - การดำเนินกลยุทธ์ทาง การตลาดให้สามารถ เข้าถึงกลุ่มลูกค้าใน ต่างประเทศให้มากขึ้น - เทคโนโลยีในการผลิต สูงกว่าคู่แข่งชั้นใน อุตสาหกรรมเดียวกัน - การเรียนรู้และศึกษา ข้อมูลของลูกค้าใน กลุ่มประเทศอาเซียน - การสร้างตัวแทน จำหน่ายสินค้าเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน

จากตาราง 3 สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจาก 3 โครงการย่อย ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านความพอประมาณ ได้แก่ การกำหนดขั้นตอนการผลิตที่ได้มาตรฐาน คณะกรรมการและสมาชิกมีความรู้ด้านการจัดการธุรกิจ และความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการ

2. ความเสี่ยงด้านความมีเหตุผล ได้แก่ การมีสถานที่จัดจำหน่ายเป็นของตนเอง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการกำหนดทิศทางการทำงาน การกู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอก ขนาดการผลิตที่สอดคล้องกับกำลังการผลิต และต้นทุนการผลิต

3. ความเสี่ยงด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการประเมินความเสี่ยงเกิดจากกิจการของตนเอง การนำรายงานผลทางการเงินไปใช้ประโยชน์ วิธีการผลิตที่ปลอดภัย และการคำนึงถึงอาชีวอนามัย และวิธีแก้ไขผลกระทบจากโรคระบาดของพืชและสัตว์เพื่อการผลิตสินค้าและบริการ

4. ความเสี่ยงด้านความรอบ (รู้) คู่คุณธรรม ได้แก่ ตลาดและลูกค้า การผลิตที่มีการปนเปื้อนสารเคมี การพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตโดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เกิดจากภูมิปัญญาไทย การพัฒนาตราสินค้าให้เป็นที่รู้จัก การแก้ไขผลกระทบจากการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตสินค้าและบริการ และวิธีการแก้ไขผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงาน

5. ความเสี่ยงด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ การพัฒนาตราสินค้าให้เป็นที่รู้จัก การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าในต่างประเทศได้มากขึ้น เทคโนโลยีในการผลิตสูงกว่าคู่แข่ง และการสร้างตัวแทนจำหน่ายสินค้าเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารความเสี่ยงของโครงการย่อย 3 โครงการ

โครงการย่อยที่ 1	โครงการย่อยที่ 2	โครงการย่อยที่ 3
<p>รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีกระบวนการดังนี้</p> <p>1.1 การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของวิสาหกิจชุมชนตามแบบการศึกษาที่กำหนดไว้</p> <p>1.2 การประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนตามแบบประเมินความเสี่ยง</p> <p>1.3 การประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วย แบบกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านความปลอดภัยประมาณ ความมีเหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกัน และด้านความรอบรู้(รู้)คุณธรรม</p> <p>1.4 การเลือกใช้กลยุทธ์จากแบบกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยงตามข้อ 1.2) และสรุปผลตามระดับความถี่และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงในแบบสรุปผลการประเมินและบริหารความเสี่ยง</p>	<p>การเสริมสร้างศักยภาพการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ตามผลการประเมินความเสี่ยง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้</p> <p>2.1 การนำนวัตกรรมมาใช้กับการผลิตสินค้าให้สินค้ามีมาตรฐานสูงขึ้น และมีกำลังการผลิตที่สอดคล้องหรือเพียงพอต่อความต้องการของตลาด</p> <p>2.2 การมีฐานความรู้และองค์ความรู้ในการผลิต</p> <p>2.3 การนำอณูปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้</p> <p>2.4 การมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ</p> <p>2.5 การผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่เมื่อผลิตภัณฑ์เก่าเกิดปัญหาด้านต้นทุนการผลิตและการขาดแคลนวัตถุดิบ</p> <p>2.6 การนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้เป็นตัวบ่งชี้วัตถุดิบตามสภาพภูมิศาสตร์</p> <p>2.7 การนำเทคโนโลยีช่วยแก้ปัญหาการผลิตการบรรจุภัณฑ์</p>	<p>การปรับปรุงความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนมีดังนี้</p> <p>3.1 การพัฒนาความรู้ด้านการจัดการธุรกิจของคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.2 การมีแหล่งบริหารทางการเงินที่เข้าถึงสะดวกและต้นทุนต่ำ</p> <p>3.3 การจัดทำรายงานทางการเงินที่มีความละเอียดชัดเจนถูกต้อง</p> <p>3.4 การพัฒนาตราสินค้าของตนเอง</p> <p>3.5 การพัฒนาตลาดสินค้าออนไลน์ภายในและต่างประเทศ รวมทั้งการส่งมอบสินค้าทันเวลาและไม่เสียหาย</p> <p>นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาฐานข้อมูลความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่อให้วิสาหกิจชุมชนดังกล่าวสามารถประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง</p>
<p>1.5 การปฏิบัติและติดตามผลการดำเนินงานตามแบบประเมินผล การปฏิบัติงาน</p>	<p>2.8 การพัฒนาด้านการตลาด</p> <p>2.9 การสร้างค่านิยม การสืบทอดกิจการ</p> <p>2.10 ภาครัฐควรบูรณาการในการส่งเสริม OTOP ในทิศทางเดียวกัน</p>	

จากตาราง 4 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. ภาพรวมแนวทางการบริหารความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนให้เติบโตอย่างยั่งยืน

1.1 ด้านการจัดการ ได้แก่ การพัฒนาความรู้ด้านการจัดการธุรกิจของคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลความเสี่ยง การสร้างค่านิยม การสืบทอดกิจการ การประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการผลิต ได้แก่ การนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าให้สินค้ามีมาตรฐานสูงขึ้น มีสินค้าและการผลิตที่สอดคล้องหรือเพียงพอต่อความต้องการของตลาด การมีฐานความรู้และองค์ความรู้ในการผลิตผลิตภัณฑ์แก้้เกิดปัญหาด้านต้นทุนการผลิตและการขาดแคลนวัตถุดิบ การนำเทคโนโลยีช่วยแก้้ปัญหาการผลิต การบรรจุภัณฑ์ การนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้เป็นตัวบ่งชี้วัตถุดิบตามสภาพภูมิศาสตร์

1.3 ด้านการตลาด ได้แก่ การพัฒนาด้านการตลาด การพัฒนาตราสินค้าของตนเอง และการพัฒนาตลาดสินค้าออนไลน์ภายในและต่างประเทศ รวมถึงการส่งมอบสินค้าทันเวลาและไม่เสียหาย

1.4 ด้านการเงิน ได้แก่ การมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีความละเอียดชัดเจน ถูกต้อง

2. รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชน มีกระบวนการบริหารความเสี่ยง 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของวิสาหกิจชุมชนตามแบบการศึกษาที่กำหนดไว้

2.2 การประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนตามแบบประเมินความเสี่ยง

2.3 การบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยแบบกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกัน และด้านความรอบ (รู้) คู่คุณธรรม

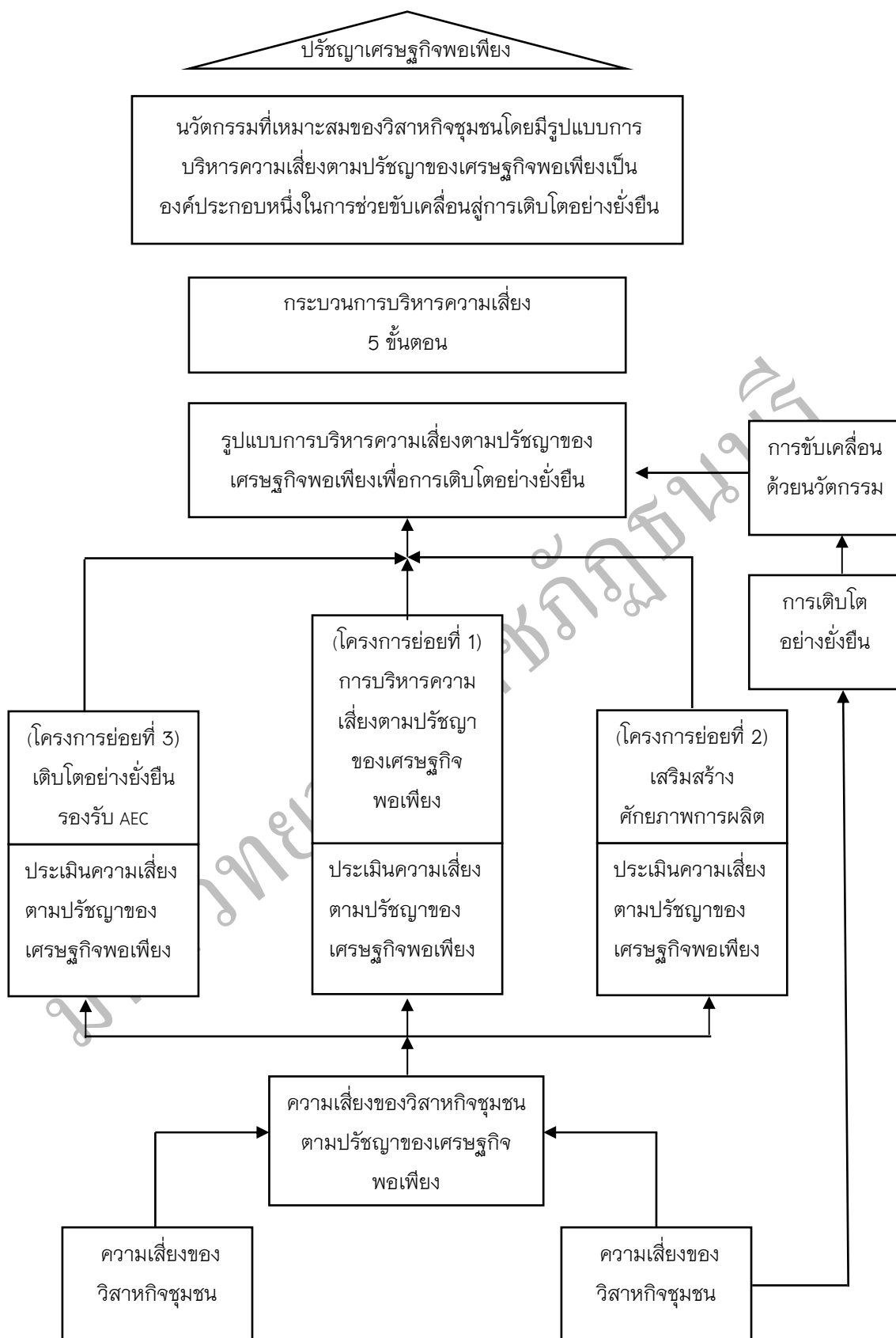
2.4 การเลือกใช้กลยุทธ์จากแบบกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยง และสรุปผลตามระดับความถี่และระดับความรุนแรงของแบบสรุปผลการประเมินและบริหารความเสี่ยง

2.5 การปฏิบัติและติดตามผลการดำเนินงานตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ และการผลักดันสร้างโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ

จากแนวความคิดของที่มาและความสำคัญของการวิจัยและการต่อยอดองค์ความรู้ของการประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดความพยายามสร้างงานวิจัยที่มีลักษณะของชุดโครงการวิจัยที่สนับสนุนการสร้างผลงานที่มาสับสนุนผลการวิจัยร่วมกัน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงของชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการ สามารถแสดงได้ดังภาพ 9 นี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ภาพ 9 ความเชื่อมโยงของชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ

ภาพ 9 แสดงการนำความคิดที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งวิสาหกิจชุมชนที่ทำผลิตสินค้า OTOP หรือสินค้าที่ได้รับการส่งเสริมในระดับตำบล มาอยู่ในกรอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งความเสี่ยง ก็คือ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเสียหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายของวิสาหกิจชุมชน ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน การผลิต การเงิน การตลาด และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยการวัดจากผลกระทบที่ได้และโอกาสที่จะเกิดของเหตุการณ์ และการเริ่มต้นด้านการประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งการประเมินความเสี่ยง ก็คือ การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของวิสาหกิจชุมชน

ดังนั้น เมื่อผู้วิจัยของชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการมีความเข้าใจตรงกัน และเห็นความสำคัญของความเชื่อมโยงของโครงการวิจัย จึงทำงานตามแผนงาน และกลยุทธ์การวิจัยที่ได้นำเสนอไว้แล้วในเรื่องของการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ผลงานตามระยะเวลาของโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์จึงนำไปสู่การสร้างผลงานโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

2.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำทางสู่การดำเนินงานของธุรกิจ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของธุรกิจเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเองที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมทั้งสร้างสมดุลการพัฒนาในทุกมิติ และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ เพื่อให้การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปบนทางสายกลาง เชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและการเมือง ให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจของคนในชาติ ความสมดุลระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเองกับการแข่งขันในเวทีโลก ความสมดุลระหว่างสังคมชนบทกับเมือง ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอ พร้อมรับ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงนับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อใช้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และระดับประเทศได้

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในภาคธุรกิจเอกชน จึงเริ่มจากความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจที่หวังผลประโยชน์หรือกำไรในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น แสวงหาผลตอบแทนบนพื้นฐานของการแบ่งปัน มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมทั้งลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น และพนักงาน รวมทั้งด้านการขยายธุรกิจต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ต้องมีความรู้และเข้าใจธุรกิจของตนเอง รู้จักลูกค้า ศึกษาคู่แข่ง และเรียนรู้การตลาดอย่างถ่องแท้ ผลิดในสิ่งที่ถนัดและทำตามกำลังทรัพยากรของธุรกิจที่มีอยู่ สร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น โดยการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิต การตลาด การนำเสนอสินค้า และการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบต่อสังคมและป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญต้องสร้างเสริมความรู้และจิตสำนึกการให้แก่พนักงานอย่างเหมาะสม ทำให้องค์การธุรกิจสามารถนำพาตนเองไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังภาพ 10

ภาพ 10 การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำเนินงานทางธุรกิจ

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550ก, 2550ข;

สุขสรรรค์ กันตะบุตร, 2553; อภิชัย พันธเสน และคณะ, 2550)

2.2 การบริหารความเสี่ยงเพื่อความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน

แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของธุรกิจได้พัฒนามาจากแนวคิดเดิมที่ Brundtland Commission ขององค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดไว้เมื่อปี ค.ศ.1987 โดยเน้นเรื่อง มนุษย์ (People) โลก (Planet) และกำไร (Profit) หรือเรียกว่า Triple Bottom Line (อันันตชัย ยูรประถม และคณะ, 2557) คือ ให้ความสำคัญกับการมองคุณค่าและประเมินความสำเร็จขององค์กรอย่างสมดุลทั้ง 3 ด้าน คือ ทั้งด้านเศรษฐกิจ (การทำให้ธุรกิจเติบโต) ด้านสังคม (การเกื้อกูลสังคมรอบข้าง) และด้านสิ่งแวดล้อม (การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม) รวมถึงการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีบรรษัทภิบาล ซึ่งช่วยให้ธุรกิจสามารถประเมินความเสี่ยงและตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างครบถ้วน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์ที่ไม่คาดเดาเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เป็นที่มาของทั้งโอกาสและความเสี่ยงของธุรกิจ การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจที่ครอบคลุมทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จะนำไปสู่การบริหารธุรกิจอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ Yilmaz & Flouris (2013) พัฒนาการอบการ บริหารความเสี่ยงเรื่อง Enterprise Sustainability Risk Management (ESRM) บูรณาการประเด็นด้าน ความยั่งยืนเข้าสู่กระบวนการความเสี่ยงขององค์กรในทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่กลยุทธ์องค์กร วัฒนธรรมองค์กร และการพัฒนากระบวนการทางธุรกิจในทุกระดับขององค์กร เพื่อพัฒนาธุรกิจให้เติบโตควบคู่ไปกับการสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งได้นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจภาคกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนวิสาหกิจชุมชนเป็นธุรกิจที่เป็นฐานรากของชุมชน มีการศึกษาตัวแบบการประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมบริบทของ วิสาหกิจชุมชนโดยแบ่งการประเมินความเสี่ยงด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้าง ภูมิคุ้มกัน และความ(รอบ)รู้คู่คุณธรรม (วรารัตน์ เขียวโพรี, 2558) และพัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการ บริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนการบริหารความเสี่ยง 5 ขั้นตอน ดังนี้ (วรารัตน์ เขียวโพรี และสมหมาย คำประชม, 2560)

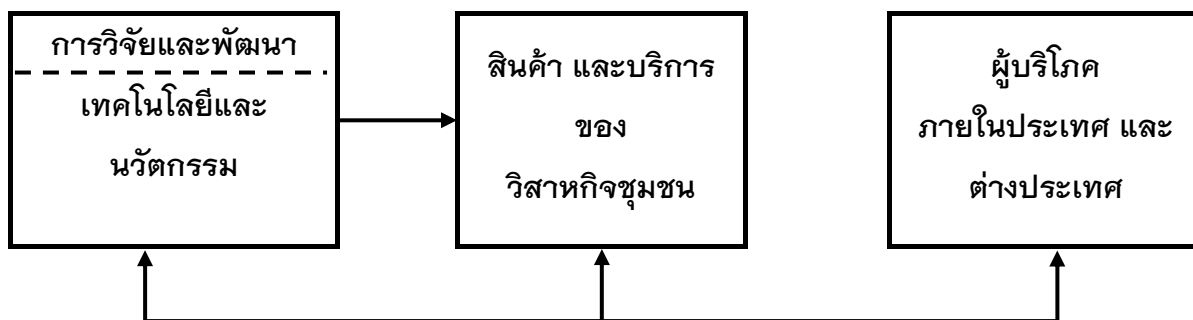
- 1) การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของวิสาหกิจชุมชน
- 2) การประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชน
- 3) กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชน
- 4) การเลือกใช้กลยุทธ์จากแบบกลยุทธ์บริหารความเสี่ยง
- 5) การปฏิบัติและติดตามผลการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนนี้ เป็นการบริหารวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความสมดุล ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน เป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจดำเนินงานและจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

นวัตกรรม คือ การดำเนินงานในการปรับปรุงการผลิต ทั้งผลิตภัณฑ์และการบริหาร หรือการผลิตผลิตภัณฑ์และการบริการใหม่ หรือกระบวนการ วิธีการ การตลาดใหม่ หรือวิธีการใหม่ในการจัดองค์การด้านแนวปฏิบัติทางธุรกิจ การจัดโครงสร้างการทำงานขององค์กร หรือความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งสิ่งสำคัญของนวัตกรรมต้องทำให้ธุรกิจมีการดำเนินการใหม่ๆ หรือมีการปรับปรุงดำเนินงานทางธุรกิจกันเอง (Oslo, Manual OECD, 2005, p.46) ซึ่งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจจากเดิมที่ขับเคลื่อนด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตภาคอุตสาหกรรมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation Drive Economy) ตามโมเดลประเทศไทย 4.0 เป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 3 มิติที่สำคัญ ได้แก่ 1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม 2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และ 3) การเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น

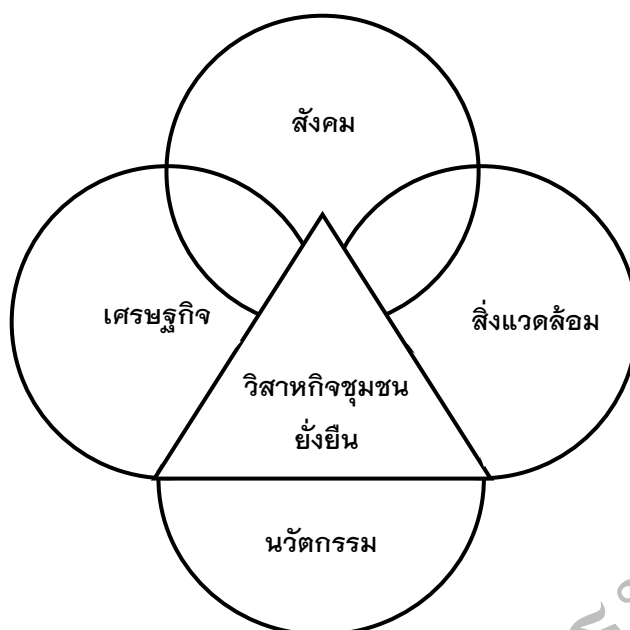
การขับเคลื่อนดังกล่าวต้องมีการเปลี่ยนการบริหารจัดการใหม่ ได้แก่ การเกษตรสมัยใหม่ (smart farming) ที่เน้นการเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneur) การเป็นวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมใหม่ที่มีการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (innovation driven enterprise) เป็น Smart Enterprises และ Startups เน้นการบริการที่สร้างมูลค่าสูง (high value services) และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก้าวทันการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม สร้างการมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับฐานรากในชุมชน และคำนึงถึงการใช้นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างการเป็นผู้ประกอบการแก่วิสาหกิจชุมชนมีการทำโมเดลทางธุรกิจสมัยใหม่ที่มีการขับเคลื่อนนวัตกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของชุมชนและสามารถแข่งขันในตลาดระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับโลก (local national and global market) นำไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2559) วิสาหกิจชุมชนในการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมตามแนวคิดประเทศไทย 4.0 จึงต้องเป็นหน่วยธุรกิจที่มีทั้งความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ในการผลิตสินค้าและบริการที่คำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค ทบทวนเทคโนโลยีที่มีอยู่ ปรับปรุงประสิทธิภาพ หรือนำเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่มาใช้ และอยู่บนฐานของการมีส่วนร่วมของสมาชิกและผู้มีส่วนได้เสียของวิสาหกิจชุมชนนั้น จึงจะมีความสามารถในการแข่งขันและเติบโตอย่างยั่งยืน

ภาพ 11 การขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนด้วยนวัตกรรม

ภาพ 11 การขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่งต้องมีการ ทบทวนและพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) นำทางเพื่อ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการ (Products & Services) ที่มี คุณภาพเชิงพาณิชย์สามารถส่งมอบถึงมือผู้บริโภคได้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่

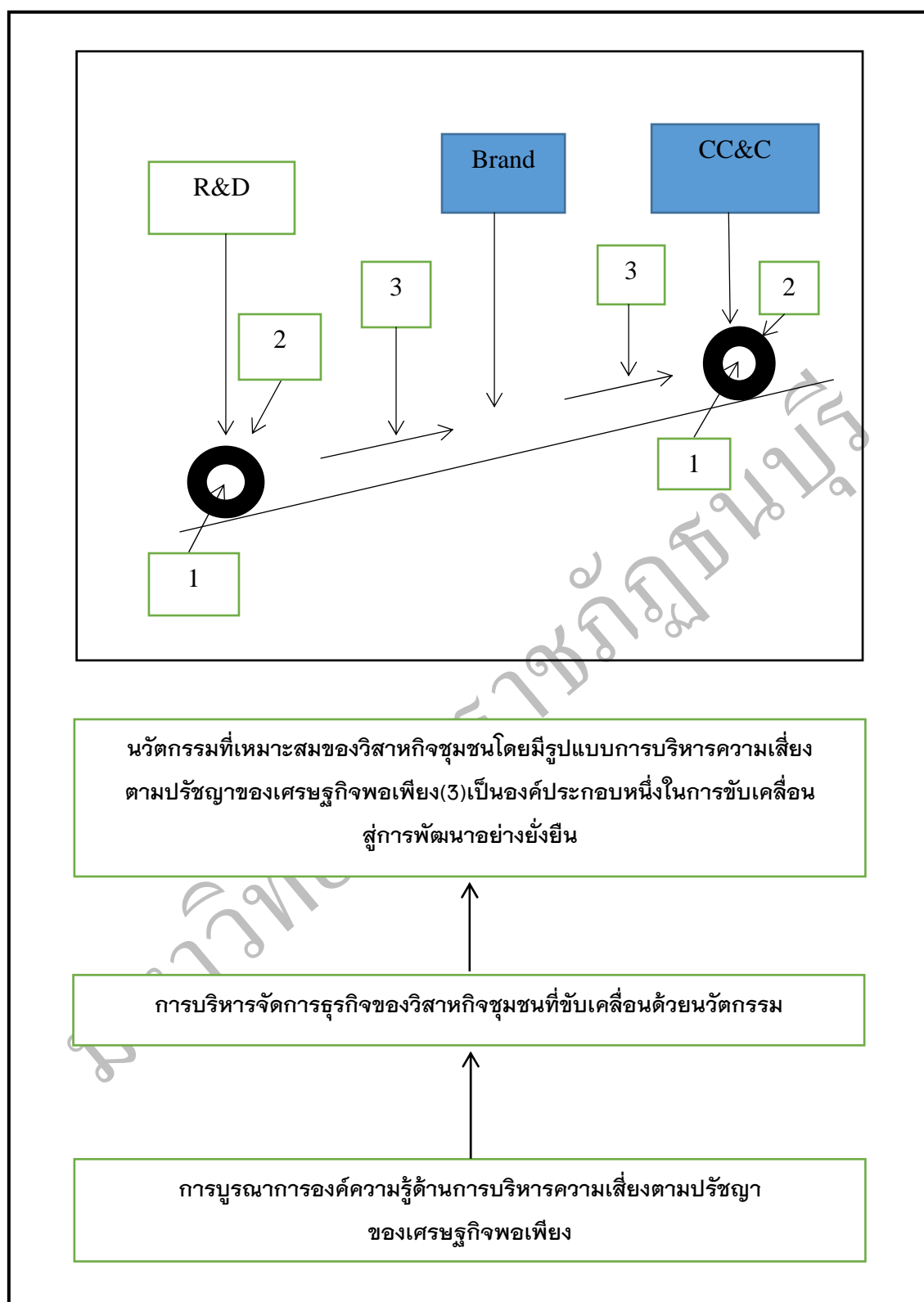
อย่างไรก็ตาม การประยุกต์โมเดลทางธุรกิจข้างต้นของวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นฐานราก ของเศรษฐกิจชุมชนที่ยังคงประสบปัญหาทั้งด้านการจัดการ การผลิต การเงิน การตลาด การจัดทำ จําหน่าย โลจิสติกส์ และเทคโนโลยี ให้เกิดความเข้มแข็งในระบบการจัดการให้สามารถปรับเปลี่ยน ได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม การแข่งขัน และการรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนเพื่อการเติบโตอย่าง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยการขับเคลื่อนสร้างสรรค์นวัตกรรม และบูรณาการระบบ สารสนเทศ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายชุมชน เสริมสร้างความเข้มแข็ง ทั้งด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ความต้องการของลูกค้า การขนส่ง แหล่งวัตถุดิบ การผลิตผลิตภัณฑ์ให้ มีประสิทธิภาพ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ดังภาพ 9 ทั้งนี้ วิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่งต้อง ตระหนักการขับเคลื่อนด้านพัฒนาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการผลิตสินค้าและบริการให้เกิด ความสมดุลและเกื้อกูลกับสภาพเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคมของชุมชน จึงสามารถทำให้ วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน

ภาพ 12 การขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนเพื่อเติบโตอย่างยั่งยืน

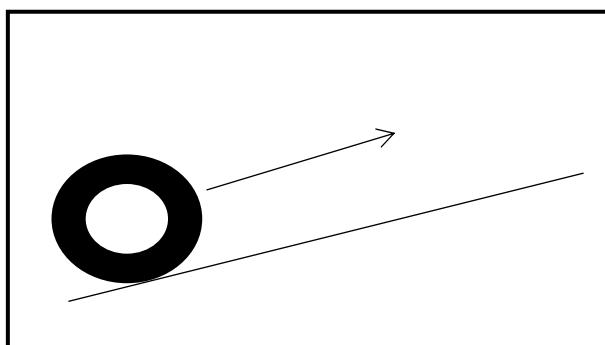
2.4 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

การบริหารงานของวิสาหกิจชุมชนยังประสบปัญหาด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการตลาด การขาดรูปแบบบรรจุกุภัณฑ์ การบริหารจัดการขาดความชัดเจน และไม่ เป็นระบบขาดการ นอกจากนี้จากประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโครงการย่อย 3 โครงการ วิสาหกิจชุมชนมีความเสี่ยงหลายด้าน ดังนั้นการที่จะทำให้วิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินงานเพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องนำแนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ที่เป็นการจัดการและดำเนินการที่ขับเคลื่อนนวัตกรรม (Innovation – Driven) เนื่องจากนวัตกรรมเป็นวิธีการในการสร้างสิ่งใหม่ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือนำมาเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น อย่างไรก็ตามนวัตกรรมจะถูกจำกัดด้วยเวลา สถานที่ และบริบทของวิสาหกิจชุมชนที่แตกต่างกัน กระบวนการนวัตกรรมจะนับจากการเริ่มต้น (Initiation) หลังจากนั้นจึงเป็นการนำไปปฏิบัติ (Implement) เมื่อได้นำไปใช้ประโยชน์ จะต้องมีการเผยแพร่ (Diffusion) ทั้งนี้ นวัตกรรมที่เกิดจากการสร้างองค์ความรู้ใหม่ จะเกิดจากแรงผลักดันจากการวิจัย (Research Push) ที่เกิดจากการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนกระทั่งการจัดทำโครงการวิจัยย่อยทั้ง 3 โครงการ ที่นำเสนอไว้ในหัวข้อ 4.1 นี้ ทำให้เกิดการบูรณาการนวัตกรรมในการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน ดังภาพ 13

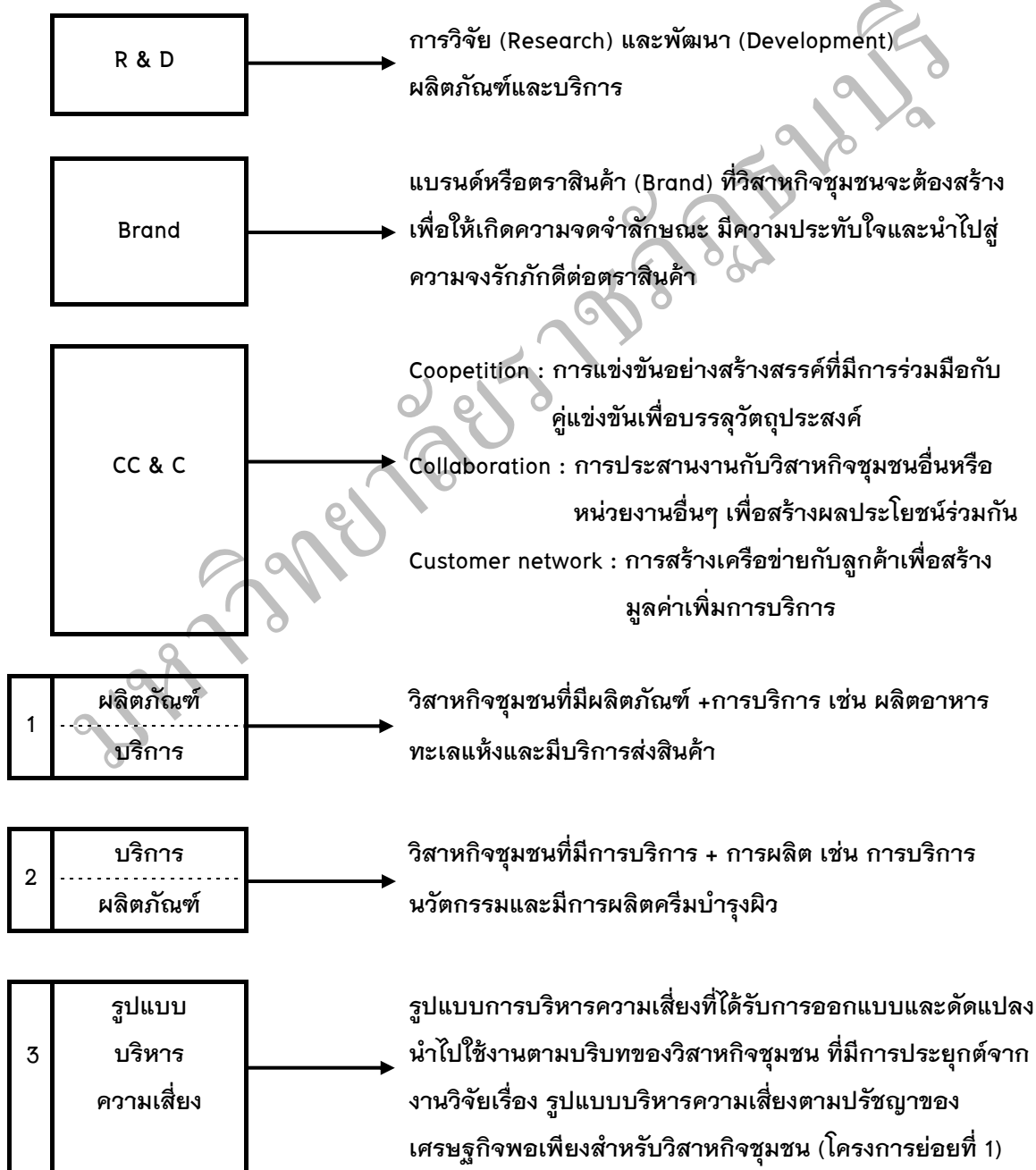

ภาพ 13 การบูรณาการนวัตกรรมในการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบในภาพที่มีความหมาย ดังนี้

วิสาหกิจชุมชนที่มีการพัฒนาขับเคลื่อน
อย่างต่อเนื่อง เพื่อไปสู่ปลายทาง
คือ การพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน

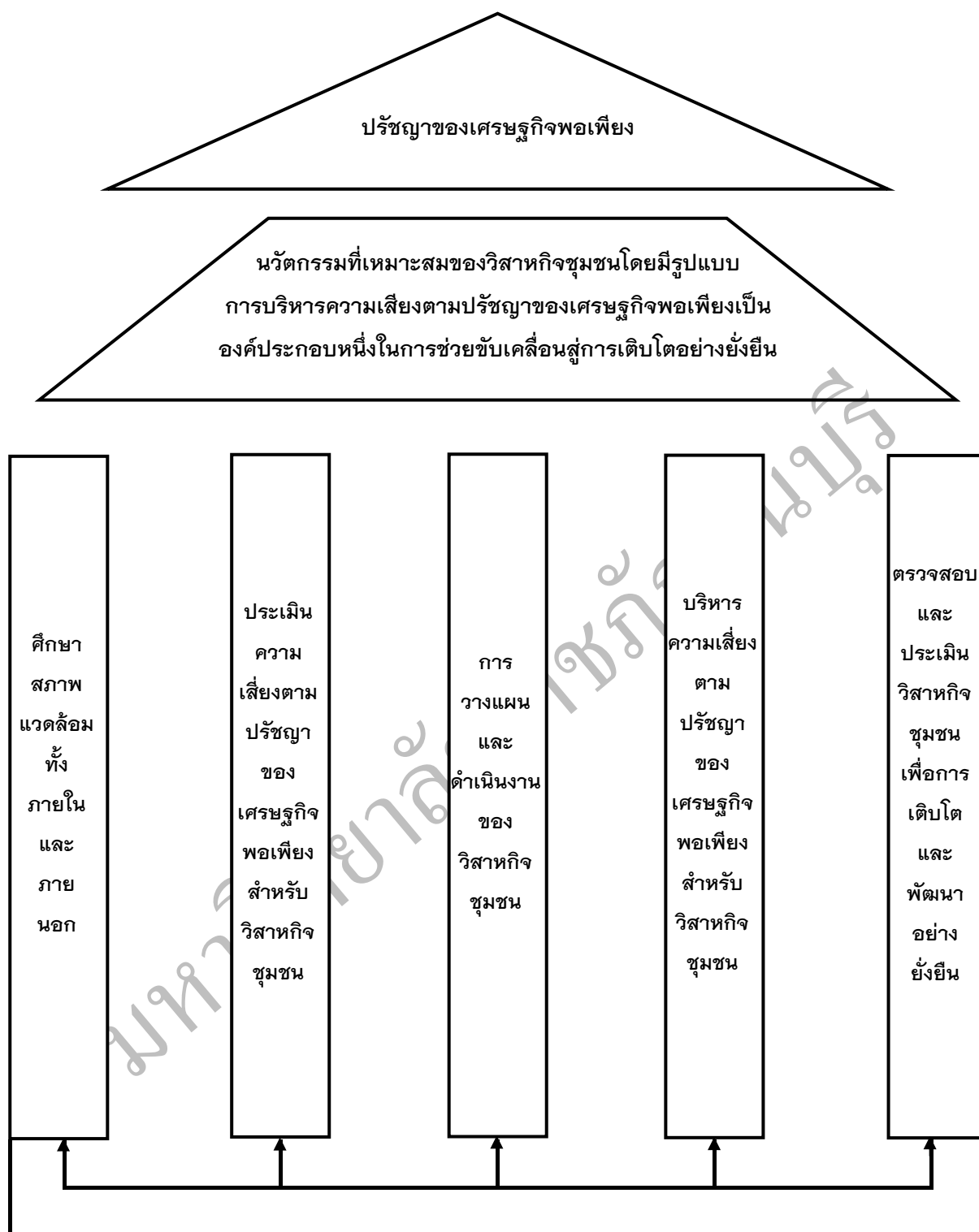

ภาพ 13 การบูรณาการนวัตกรรมในการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน นวัตกรรมที่เหมาะสมของการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนโดยใช้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการช่วยขับเคลื่อนสู่การพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน

วงล้อเปรียบเสมือนวิสาหกิจชุมชนที่จะต้องหมุนหรือดำเนินงานไปอย่างต่อเนื่อง แต่หากไม่พัฒนางล้อจะหมุนอยู่กับที่ ดังนั้นการขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชน [1] คือ วิสาหกิจชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์ + บริการไปยังวิสาหกิจชุมชน [2] คือ วิสาหกิจชุมชนที่มีบริการ + ผลิตภัณฑ์ วิสาหกิจชุมชนจะต้องเริ่มจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการของวิสาหกิจชุมชน โดยที่แนวโน้มในปัจจุบันผลิตภัณฑ์จะต้องมีส่วนของการบริการรวมอยู่ หรือหากเป็นการบริการจะต้องมีส่วนของผลิตภัณฑ์ร่วมอยู่ด้วย เมื่อมีการพัฒนารวมทั้งอาจใช้วิธีการ R&D (การวิจัยและพัฒนา) เพื่อช่วยให้ผลิตภัณฑ์และบริการ สามารถออกสู่ตลาดเพื่อนำเสนอต่อลูกค้า กล่าวโดยสรุป วิสาหกิจชุมชนจะต้องสร้างพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการให้เป็นสิ่งเดียวกัน รวมทั้งมีการ R&D (วิจัยและพัฒนา) ผลิตภัณฑ์และบริการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเมื่อวงล้อได้เคลื่อนไปเป็นวิสาหกิจชุมชน [3] หมายถึง วิสาหกิจชุมชนที่มีการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน (จากงานวิจัยโครงการย่อยที่ 1) มาใช้เพื่อนำมาปรับปรุงวิสาหกิจชุมชนไปจนถึงสามารถที่จะสร้าง Brand (แบรนด์) ได้

วงล้อของวิสาหกิจชุมชนที่มีแบรนด์ จะช่วยสร้างความจดจำลักษณะตราสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีความประทับใจและสามารถนำไปสู่ความจงรักภักดีที่ลูกค้ามีต่อวิสาหกิจชุมชนได้ หลังจากนั้นวิสาหกิจชุมชนจะต้องพัฒนาต่อไป โดยผ่านรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน(จากงานวิจัยโครงการย่อยที่ 1) เพื่อไปสู่ปลายทางที่จะทำให้เกิดการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน นั่นคือ วิสาหกิจชุมชนจะต้องมี CC & C (ซีซี แอนด์ ซี, Collaboration, Coopetition and Customer network) ความร่วมมือของวิสาหกิจชุมชนที่ต้องมีทั้งต่อมิตรและคู่แข่ง การสร้างการแข่งขัน รวมทั้งสร้างเครือข่ายกับลูกค้า ซึ่งหากวิสาหกิจชุมชนสามารถดำเนินงานได้จนถึงจุดนี้แล้วนับได้ว่าทำให้เกิดการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน

ดังนั้น การประยุกต์รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืนตามผลการวิเคราะห์ จากภาพ 11 จึงเป็นพื้นฐานที่ต้องมีการขับเคลื่อนร่วมกับการพัฒนานวัตกรรม ดังภาพ 14

ภาพ 14 รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชน
เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

ภาพ 14 การสร้างความเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน เปรียบเสมือนบ้านที่จะต้องมีพื้นที่แข็งแรง มีเสาที่มั่นคง มีชุดโครงหลังคาที่ทำหน้าที่ปกป้องแสงแดด และพายุฝนได้ ดังรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตและพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ที่มีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปกป้องให้มีการบริหารอย่างถูกทิศทาง มีนวัตกรรมที่เหมาะสมของวิสาหกิจชุมชนโดยมีรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการช่วยขับเคลื่อนสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน

นวัตกรรมของวิสาหกิจชุมชนมีลักษณะเป็นวงล้อ เปรียบเสมือนวิสาหกิจชุมชนที่จะต้องหมุนหรือดำเนินงานไปอย่างต่อเนื่อง แต่หากไม่พัฒนาวงล้อจะหมุนอยู่กับที่ ดังนั้นการขับเคลื่อนจะต้องเริ่มจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการของวิสาหกิจชุมชน โดยที่แนวโน้มในปัจจุบันผลิตภัณฑ์จะต้องมีส่วนของการบริการรวมอยู่ หรือหากเป็นการบริการจะต้องมีส่วนของผลิตภัณฑ์ร่วมอยู่ด้วย เมื่อมีการพัฒนารวมทั้งอาจใช้วิธีการ R&D (การวิจัยและพัฒนา) เพื่อช่วยให้ผลิตภัณฑ์และบริการ สามารถออกสู่ตลาดเพื่อนำเสนอต่อลูกค้า อย่างไรก็ตามเมื่อวงล้อได้เคลื่อนไปจะต้องนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน (จากงานวิจัยโครงการย่อยที่ 1) มาใช้เพื่อนำมาปรับปรุงวิสาหกิจชุมชนไปจนถึงสามารถที่จะสร้าง Brand (แบรนด์) ได้ วงล้อของวิสาหกิจชุมชนที่มีแบรนด์ จะช่วยสร้างความจดจำลักษณะ มีความประทับใจ และสามารถนำไปสู่ความซื่อสัตย์ที่ลูกค้ามีต่อวิสาหกิจชุมชนได้ หลังจากนั้นวิสาหกิจจะต้องพัฒนาต่อไป โดยผ่านรูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน(จากงานวิจัยโครงการย่อยที่ 1) เพื่อไปสู่ปลายทางที่จะทำให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืน นั่นคือ วิสาหกิจชุมชนจะต้องมี CC & C (ซีซี แอนด์ ซี, Collaboration, Coopetition and Customer network) ความร่วมมือของวิสาหกิจชุมชนที่ต้องมีทั้งต่อมิตรและคู่แข่ง การสร้างการแข่งขัน รวมทั้งสร้างเครือข่ายกับลูกค้าได้

ในส่วนของการบริหารความเสี่ยงจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน หรือ เสาทั้ง 5 ต้นซึ่งประกอบด้วย

1. การศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของวิสาหกิจชุมชน
2. การนำแบบประเมินความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน ไปทำการประเมินองค์ประกอบต่างๆของวิสาหกิจชุมชน
3. การวางแผนและดำเนินงาน ในขั้นตอนนี้ วิสาหกิจชุมชนจะทำงานโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงในการกำหนดกลยุทธ์แผนงานและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

4. การบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตหรือสร้างการบริการที่ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากขึ้น

5. การตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานซึ่งจะเน้นการประเมินเพื่อสร้างการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ การดำเนินการในทุกขั้นตอนจะต้องทำโดยยึดตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชนนี้ รวมทั้งการนำผลในการตรวจสอบและประเมินไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนสามารถทำได้อย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนได้ในที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี